

Отже, освіта нового століття має стати ефективним механізмом, який дає людям можливість самим планувати своє життя на принципах активного громадянства. Це можливо тільки при зміщенні акценту на модель гендерно-орієнтованого навчання. Заняття з гендерної проблематики повинні допомогти курсантам «відкривати» свої особистісні якості, свої здібності до міжособистісних контактів, отримати соціальний досвід інших, розвивати гендерну індивідуальність.

Список бібліографічних посилань

1. Про забезпечення рівних прав та рівних можливостей жінок і чоловіків : закон України від 08.09.2005 № 2866 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15> (дата звернення: 27.02.2019).

2. Емельяненко А. А., Петровская М. В. Проблемы гендерного подхода к организации образовательного процесса в военных вузах. *Фундаментальные исследования*. 2012. № 11, ч. 3. С. 581–585. URL: <http://www.fundamental-research.ru/ru/article/view?id=30577> (дата звернення: 27.02.2019).

Отримано 28.02.2019



УДК 378.635.174-057.87(477)(043.5)

Ганна Ігорівна КУДРЯВЦЕВА,

старший слідчий слідчого відділу

Сумського відділу поліції ГУНП в Сумській області

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Присвячено розгляду проблеми підготовки працівників поліції до професійної діяльності. Розглянуто основні тенденції у підготовці кадрів для поліції, які мають місце у європейських країнах.

На сучасному етапі державотворення інтеграція України до Європейського Союзу визнається неодмінно складовою подальшої демократизації нашої країни, формування громадянського суспільства. Тому радикальні соціально-економічні перетворення, що відбулися за останнє десятиліття, спричинили як позитивні, так і негативні зміни в сучасному українському суспільстві. Це, у першу чергу, стосується підготовки поліцейських в умовах реформування освіти МВС України відповідно до Європейських стандартів.

Взятий державою курс до європейського співтовариства зобов'язує дослідити світовий досвід підготовки поліцейських [6, с. 289]. Важливо відмітити, що підготовка поліцейських в країнах-учасниках Шенгенської Угоди має свої відмінності та особливості, а також характеризується відсутністю єдиного методологічного підходу, що зумовлено різними

історичними, культурними, педагогічними традиціями та підходами. Європейські країни мають достатньо різні системи поліцейської освіти та навчання. На сьогоднішній день в усіх країнах Європейського Союзу є навчальні заклади, що готують професійних поліцейських. Поліцейські Академії створюють на базі Міністерств внутрішніх справ країни або під його патронатом на базі закладів вищої освіти, як окремий департамент. У закладах освіти велике значення приділяється не тільки базовим навичкам поліцейських (криміналістика, слідчі дії, судово-медична експертиза тощо), а й таким загальносуспільним предметам, як соціологія, політологія, психологія, іноземні мови, що дозволяє порівняти освіту поліцейського до освіти в коледжі.

Підготовка поліцейських у закордонних країнах базується на таких принципах: а) орієнтація навчання на конкретний досвід. Побудова процесу підготовки має включати конкретні ситуації професійної діяльності. Це сприятиме ефективному формуванню умінь та навичок, набуттю досвіду дій в конкретних умовах, виробленню стратегії поведінки та пошуку рішень в нових ситуаціях; б) орієнтація процесу навчання на концептуалізацію. Побудова процесу навчання повинна бути конкретною та послідовною, сприяти розвитку логічного мислення та стимулювати творчі здібності до генерації нових ідей та концепцій; в) орієнтація на активне експериментування. Навчання має стимулювати активність курсантів та слухачів, сприяти самостійному пошуку рішень та дій в нестандартних умовах; г) індивідуальний підхід до курсантів та слухачів, врахування рівня їх знань та розвитку моральних та вольових якостей, особливостей сприйняття, мислення, пам'яті, уваги та реакцій з метою більш ефективного навчання [1].

Базова підготовка для працівників поліції (бакалавр поліцейської справи) займає від трьох до чотирьох років, далі обов'язковою є регулярна підтримка форми за допомогою професійних тренінгів та навчань. Рівень магістра поліцейської справи для отримання вищих керівних посад передбачає навчання від одного до двох років після отримання ступеню бакалавра. Також можливо опанувати поліцейську справу за скороченою процедурою у випадку вже наявності вищої освіти, в такому разі навчання займає близько двох років та зорієнтоване на здобуття практичних навичок для роботи у поліцейській службі. Весь підготовчий процес полісменів зазвичай розподіляють на три типи: 1) базова підготовка – вивчення основних навичок для здійснення поліцейських функцій (керування авто, затримання злочинців, правознавство тощо); 2) спеціалізована підготовка – додаткове навчання в різних галузях діяльності поліції (карний розшук, робота з неповнолітніми, ведення переговорів тощо); 3) навчання персоналу – серія тренінгів, передбачених для старших офіцерів поліції, які відповідають за роботу інших працівників поліції.

У багатьох державах (Великобританії, Голландії, Данії, Норвегії, Швеції та ін.) для розв'язання проблеми підготовки поліції проводиться велика робота з комплектування та навчання резервів серед учнівської молоді.

Законодавчо діяльність поліцейських академій регулюється законами про Міністерство внутрішніх справ та законом «Про вищу освіту» країн членів ЄС. Також регулювання відбувається через внутрішній статут поліцейської академії та окремими актами Міністерства внутрішніх справ [3].

Зважаючи на викладене, в кожній країні існує своя унікальна система підготовки відповідних фахівців для поліції, що склалася під впливом територіальних, історичних, політичних, соціально-економічних факторів і особливостей національних правових систем. Слід звернути увагу на те, що в ряді європейських країн навчальні заклади поліції знаходяться в межах загальнодержавної системи освіти, де підготовка кадрів поліції здійснюється на підставі загальних державних стандартів професійної освіти. В інших країнах підготовка поліцейських кадрів (за винятком керівних працівників) орієнтована на вузько професійне поліцейське навчання [4].

Серед беззастережних здобутків поліцейської освіти в розвинених країнах є її висока технічна оснащеність, практична спрямованість освітнього процесу та прикладний характер наукових досліджень, навчання конкретної роботи, відпрацювання вмінь і навичок (часто доведених до автоматизму). Тут готують фахівців з конкретних напрямів діяльності, адаптованих до реальних умов професійної діяльності. Це, безумовно, той стандарт, якого повинні прагнути заклади вищої освіти МВС України. Разом з тим, загальноосвітня, теоретична підготовка, світоглядний аспект у закордонній практиці певною мірою поступаються вітчизняній. І це не можна вважати недоліком, котрий слід долати. З багатьох позицій відомчої освіти доцільно «тягтися» до західного рівня, але чимало вітчизняних здобутків є, їх слід зберігати, примножувати, використовувати та вдосконалювати [5, с. 378]. Насамперед, це стосується проходження практики, не лише в органах Національної поліції, а, наприклад, у суді. Це сприятиме, більш якісній професійній підготовці слідчих та оперативних працівників [2].

Зокрема у курсантів, які проходять практику з'явиться реальне власне бачення, розуміння ставлення суддів до виконання своїх службових обов'язків, їх співпраці з працівниками прокуратури, слідчими, ознайомлення із діяльністю адвоката у судовому процесі. Більше того, у курсантів з'явиться розуміння важливості справи, її соціального значення, підвищиться відданість обраній професії.

Список бібліографічних посилань

1. Губанов А. В. Полиция зарубежных стран. Организационно-правовые основы, стратегия и тактика деятельности. М. : МАЭП, 1999. 288 с.
2. Зозуля І. В. Теорія і практика реформування системи МВС України : монографія. Харків : Харків юрид., 2008. 480 с.
3. Паршикова А. Процедури підготовки поліцейських в країнах-членах ЄС (навчальні заклади та програми, стандарти оцінки, законодавче регулювання) : інформ. довідка / Європ. інформ.-дослідниц. центр та ін. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28957.pdf> (дата звернення: 27.02.2019).
4. Сущенко В. М. Сучасні проблеми реформування юридичної освіти і науки в Україні. *Наукові праці. Серія «Політичні науки. Правознавство»*. 2007. Т. 69, вип. 56. С. 184–187.
5. Циганій С. О. Професійно-правова підготовка поліцейських в Україні та в зарубіжних країнах. URL: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/23223> (дата звернення: 22.02.2019).
6. Черненко А. П. Європейський досвід підготовки поліцейських та можливість його використання в Україні // Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 17 берез. 2016 р.). Дніпропетровськ : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2016. С. 319–321.

Отримано 28.02.2019



УДК 351.741:35.088

Тихон Віталійович ШЕВЧЕНКО,

*старший викладач кафедри тактичної та тактико-спеціальної підготовки
факультету № 3 (підрозділів поліції превентивної діяльності)
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ УСКЛАДНЕННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ОБСТАНОВКИ

*Розкриті основні фактори, що ускладнюють оперативну обстановку.
Зазначені шляхи, необхідні для вдосконалення підготовки висококваліфікованих
фахівців патрульної поліції.*

Статті 3 Конституції України зазначає, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю». Саме на забезпечення цих загальнодержавних принципів спрямована діяльність Національної поліції України, в тому числі патрульної поліції. В умовах реформування системи МВС України особливу увагу треба приділити діяльності новоствореної патрульної служби.